

Ulf Kristersson: Nationaldagstal 2023

Talare

Ulf Kristersson
Statsminister

Datum

6 juni 2023

Plats

Strängnäs

I dag firar vi en stor dag i Sveriges historia. Här i Strängnäs – bara ett stenkast från min egen trädgård – valdes Gustav Vasa till kung för exakt 500 år sen. Han förstod det kanske inte just då, men med det valet så blev Sverige en modern nationalstat. Och sedan dess har vi varit ett självständigt land. 500 år är en väldigt lång tid för oss människor – men inte för mänskligheten. Och det finns anledning att i dag se tillbaka och vara stolta över den fantastiska resa som vårt land har gjort. Vi har mycket att vara tacksamma för. Vi har utvecklats från ett av Europas fattigaste länder till ett rikt välfärdssamhälle. Från ett land med kungligt envælde till en av världens starkaste demokratier. Ett land där vi respekterar varje människas fri- och rättigheter, ett land där polisen beskyddar – inte förtrycker. Ett innovativt land där framgångsrika företag exporterar till hela världen. Ett land där vi ena dagen tävlar med våra grannländer i Eurovision – och vinner! – och nästa dag fortsätter samarbeta i EU för att lösa svåra problem. Allt det här är värt att fira. För de allra flesta människor i världen är friheten inte alls självklar. Jag – och många med mig – tänker nog varje dag på soldater och civila i Ukraina. Inte minst på alla barnen. Vi som bor här i Sverige tar kanske, lite för ofta, friheten för given. Mycket i den svenska framgångsresan är ett föredöme för världen. Den visar att förändring är möjlig. Att förändring tar tid, att förändring är svårt och att förändring kräver hårt arbete. Men: förändring är möjlig! Själv känner jag stolthet över att vara svensk. Och jag är stolt över att ha fått ert förtroende att vara statsminister. Ni ska veta att jag tar det förtroendet på allra största allvar. *** På 500 år har Sverige också gjort en annan resa. Från ett land där de allra flesta liknade varandra, till ett land med människor som har sina rötter i hela världen. Någon form av invandring har alltid funnits och alltid influerat oss. Men de senaste åren har den förändringen varit mycket större. På bara tolv år har nästan 700 000 personer blivit svenska medborgare. Under samma tid har 1,2 miljoner utländska medborgare invandrat till Sverige. Vi ser två tydliga konsekvenser: Att väldigt många jobbar, försörjer sig själva och varje dag bidrar till hela samhället. Men vi ser också utanförskap i den stora migrationens och den dåliga integrationens spår. Det här

skapar allvarliga spänningar: Många som är födda här – men som inte längre känner igen sig. Som upplever att förändringen har varit för stor och för snabb. Andra – ofta nya svenskar – som inte känner sig välkomna in i samhällsgemenskapen, eller som rent av diskrimineras. Ytterligare andra som inte lär sig språket, inte förstår våra lagar eller hur samhället funkar – eller som inte vill acceptera grundläggande svenska värderingar. Låt oss ta allt det här på stort allvar, på lika stort allvar.***Det är hög tid för oss att ta nya steg för att bygga ihop Sverige. Och samlas kring det som i grunden borde göra oss till svenskar: det svenska medborgarskapet. Medborgarskapet är en förutsättning för den liberala demokratin, men också för en stark, inkluderande gemenskap. Och genom att återupptäcka och uppvärdera medborgarskapet kan vi bygga ett land som är öppet för människor med olika bakgrund – men som samtidigt förväntar sig att alla respekterar samhällskontraktet. Jag vill göra förändringar så att fler blir en del av det svenska samhället. Och att färre hamnar – eller själva ställer sig – utanför. Toleransen i vårt land ska vara stor. Men vi får aldrig vara toleranta mot intoleransen. Då tror jag att det behövs tre nycklar: ett uppvärdat medborgarskap, fokus på svenska språket och tydligare gemensamma värderingar. Medborgarskapet är så mycket mer än bara ett pass. Det är ett samhällskontrakt mellan oss som bor och lever här. Och det samhällskontraktet rymmer både rättigheter och skyldigheter. Trots att de flesta nog egentligen förstår att ett medborgarskap i vårt land borde vara något stort, så har Sverige i decennier gått i motsatt riktning – och tvärtom urholkat det. Även kriminella har lätt kunnat bli svenska medborgare. Liksom personer som ljugit eller mutat sig till ett medborgarskap. Alltför få rättigheter är kopplade till medborgarskapet. Det som borde vara stort har gjorts litet. Det här måste vi ändra på. Därför har regeringen tagit konkreta steg för att uppvärdera det svenska medborgarskapet. Det kommer helt enkelt att krävas lite mer. Man ska ha bott längre i Sverige än i dag, för att kunna bli medborgare. Det ska finnas tydliga krav på ett hederligt levnadssätt och självklart krav på egen försörjning. Och man ska kunna svenska och svensk samhällskunskap, så att man förstår det land som man vill bli medborgare i. Nästa nyckel är just det svenska språket. Svenskan är vägen in i samhället och in till vår kultur. Svenska språket är också för de allra flesta människor inträdesbiljetten till arbetsmarknaden. Språket gör det möjligt att dela kunskap, känslor och kollektiva minnen. Tänk bara på den svenska litteraturen. Utan svenska språket, ingen Selma Lagerlöf, Wilhelm Moberg eller Astrid Lindgren. Inte heller Theodor Kallifatides eller Kerstin Ekman. Det svenska språket är ett kitt som binder oss samman. Trots det har det inte alls funnits någon förväntan på att

den som kommer till Sverige verkligen lär sig vårt språk. Inga krav på att lära sig svenska för att få olika bidrag. Inga krav på att lära sig svenska för att få permanent uppehållstillstånd. Inte ens för att få bli svensk medborgare. Det här gör Sverige unikt – på ett dåligt vis. Nu ser vi hur läsförmågan försämras hos elever som inte talar svenska hemma. Det finns alltså tioåringar, som inte förstår den text som ligger framför dem på skolbänken. Ett sådant svek. Inse vilken ojämlikhet det här kommer skapa. Det här språkliga och kulturella utanförskapet måste bara brytas. Det är prevention på riktigt. Därför lägger regeringen om politiken. Vi kommer införa obligatorisk språkförskola för de barn som behöver det. Mer svenska på skolschemat och mer lovskola för dem som annars halkar efter. Och det blir riktiga böcker i skolan. ***Ska vi bygga ihop Sverige genom medborgarskapet och genom det svenska språket, så måste vi också kunna tala om gemensamma värderingar. Det är ingen lätt fråga. Sverige kan vara ett knepigt land att komma in i, med värderingar som ligger rätt långt från många länder i Asien och Afrika. Men det finns starka värderingar här som definierar vilka vi är och som vi inte tänker kompromissa med. Vi är inte landet lagom, och tänker inte heller bli det. I Sverige har alla människor individuella rättigheter. Här har alla rätt att leva sitt liv efter eget huvud. I Sverige råder jämlikhet mellan könen. Här jobbar både män och kvinnor. I Sverige får man gifta sig med vem man vill. Här har både killar och tjejer rätt att både bada och spela fotboll. Här är barnen sina föräldrars största ansvar i livet, men här har också barnen egna rättigheter. I Sverige är familjen viktig – men familjen står inte över lagen. Alla tycker inte att det här är självklart, eller ens bra. Men det är det som gäller. Kan eller vill man inte respektera det, så är nog inte Sverige landet man bör söka sig till. Svensk politik måste börja stå upp för att vi menar allvar. Så ser min idé ut för att göra Sverige tydligare och begripligare, men också mer välkomnande för den som vill ansluta sig. Ett land som är öppet, oavsett var du är född och som sätter varje människas egen vilja och ansträngning i centrum. Ska vi bli det landet måste medborgarskapet uppvärderas, svenska språket stärkas och våra grundläggande värderingar respekteras. Jag tror egentligen att många ställer upp på det här, alldeles oavsett var man står politiskt. ***Ha nu ett riktigt fint nationaldagsfirande, och njut av allt som hör Sverige till. Den ljusa sommarkvällen, den rena naturen och den stora friheten. Oavsett om du är född här, eller har dina rötter någon annanstans – eller kanske själv just nu bor utomlands. Oavsett om du är ung eller gammal. Pojke eller flicka, man eller kvinna. Och oavsett om du talar småländska, eller bryter på persiska så vill jag säga: Du är viktig. Du behövs för det här landet. Ta väl vara på alla dina rättigheter, men gör också dina plikter. Och tack för din

insats. Tack till alla soldater och sjömän som försvarar våra gränser mot dem som hotar vår frihet. Tack till alla poliser som kämpar mot gängen för att skapa ordning och trygghet. Tack till alla i sjukvården och äldreomsorgen som kämpar för en välfärd i världsklass. Tack till alla lärare som ger barnen en bra start i livet. Tack till alla företagare och uppfinnare, som skapar nya svenska exportsuccéer. Tack till alla pensionärer som har byggt landet. Och tack till alla ungdomar som i dag pluggar hårt, för att imorgon kunna bygga vidare. Ta hand om varandra. Låt oss möta främlingskap med gemenskap. Visa varandra uppskattning, respekt och omsorg. Inte minst när vi ibland tycker olika. För vi har bara ett Sverige. Låt oss värna och vårda det landet. Tack!

Taggar

2020-tal, 2023, Man, Moderaterna, Nationaldagen, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-nationaldagstal-2023>